

TEMEIURI CULTURALE ȘI MEDICALE – REVELĂRI, PARTEA A II-A

Cultural and Medical Grounds – Revelations, Part II

Dr. Grigore Bușoi

Motto:

Spiritualitatea românească imprimată lingvistic,
găsită de noi în relația *fir – fire*, ne îndeamnă să spunem:
ce noroc pe *ins – îns* spre a fi *linie, roată, scânteie* și a exprima lirismul.

VI. Călăuze de soi

Medicul este un metodolog profesionist și un sfetnic. Pentru a obține vivacitatea necesară reușitei, expunem numai câteva îndreptări:

1. În lumina sacră: Tripticul brâncușian de la Târgu-Jiu (GB II, pag. 57-59)

2. „Religia“ medicinei generale/medicina familiei constă:

- *Primo*, în edificarea doctrinei principiilor și funcțiilor materiilor de studiu,
- *Secundo*, în exprimarea ei de către profesori (simbolul autorității) și
- *Tertio*, însușirea disciplinei de către practicanți (puterea credinței).

3. Procesul educațional al MG/MF se derulează conform a șapte principii:

- Primatul persoanei (a omului „total“);
- Sănătatea este elementul de referință al întregii activități;
- Boala, înțeleasă ca tulburare a sănătății, este abordată în contextul familiei („family at a glance“) și a mediului existențial (eco-epidemiologic);
- Orice consultație devine o oportunitate pentru aplicarea medicinei preventive;
- Medicul de MG/MF este managerul resurselor;
- Medicul trebuie să posede un înalt grad de autoconștiință, el nu poate înțelege pe alții până nu se înțelege pe sine;
- Aspectele subiective etalate de pacienți sunt de importanță vitală. (GB II, pag. 241)

4. Focalizarea consultației are în vedere:

- Îngrijirea comprehensiv-holistică;
- Menținerea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor;
- Descoperirea bolilor și evaluarea riscurilor;
- Tratatamentul complex în cadrul muncii în echipă;
- Înscrierea activității. (GB I, pag. 75)

5. *Cursul bolii și cursa diagnosticului*. (GB I, pag. 84)

Cursul bolii, fie simptomatică sau cu date certe clinice și paraclinice, poate evolua lin sau rapid, iar cursa acțiunii medicului secundează fenomenului morbid la o distanță mai mică sau mai mare în funcție de tipul asistenței și de momentul solicitării, de obstacolele întâlnite, de echipamentul din dotare și de experiență.

6. Decalogul sănătății. (GB I, pag. 35; René Duda (7), pag. 177)

7. Controlul aniversărilor jalon (CAJ). (GB I, pag. 18)

VII. Terminologii adecvate

Apariția unor noi concepte și, implicit, botezarea lor reprezintă o cale pentru stăpânirea superioară a domeniului profesional sau cultural în care ai pătruns.

1. Genmedul (RMR, Nr. 2/2008, pag. 67)

Noi am numit Medicul specialist de MG/MF ca fiind *genmed*, adică un mediator convector al generalilor, ce permite descifrarea și edificarea individualului în câmpul determinanților.

Genmedul depășindu-și condiția inițială de arcaș de graniță („border bow-man“) are capacitatea să devină un săgetător transdisciplinar.

2. Inexurile (internalizările și externalizările psihosomatice) (RMR, nr. 2/2008)

Din punct de vedere medical, omul este, fără tăgadă, expresia analizei bilanțiere a provocărilor – intrări care se internalizează și a răspunsurilor – dozezi ale externalizărilor, adică a inexurilor.

3. Clinico-sophia (înțelepciunea clinicii)

4. Globalita – globaloză (vezi globalizarea – RMR, Nr. 1/2007)

Globalizarea, malaxor al intereselor de piață, va însemna în final o pandemie pe care noi o vedem ca globalită – globaloză, iar indivizii umani se vor transforma în bancuri de guvizi. Cuvântul *guvizi* cuprinde și dă referințe despre globalizare, uniformizare, viermuială, insuficientă și zădărnice.

5. Omegalizarea vieții, a curbei derulării ei conform literei Ω (RMR, Nr. 4/2011, pag. 237).

VIII. Grupări ordonatoare

Exprimarea unor idei și imagini în formule condensate cum ar fi enunțuri mnemotehnice, alinieri în spatele unor litere, sigle etc. permit elaborări ordonatoare în ascendența cunoașterii, asocieri ivite deseori spontan. Ele totuși ar putea fi privite ca elemente care bolovănesc textul.

1. Imaginea României apare în CUI-ul bătut în harta planiglobului și înseamnă: Cultură, Identitate, Unire. (RMR, Nr. 3/2017)

2. Din VIG-ul purtat sub braț de fiecare cetățean transpare fibra românească: Vitalitate, Iubire, Gospodărire. (RMR, Nr. 3/2017)

3. Sângele *lacat* (necoagulat) trece în revistă *lașitatea, complicitatea, trădarea* și pune în veștejire formula sfântă a spiritului național: *Sângele apă nu se face*. (RMR, Nr. 3/2011)

4. Formula SOLDAT este o sinteză a examenului clinic. (GB III, pag. 52)

5. Formula SEIF. Într-o accepție natural-ontologică, viața sub diferitele ei trăsături intrinseci ființează prin compunerea sistemică SEIF (Substanță, Energie, Informație, Formă), iar omul insistă ca un prototip superior organizat sub providență. (RMR, Nr. 4/2017)

6. De pe poziția științifică enunțată anterior putem aduce o închinare SUS-ului: Sănătății, Unirii (în cuget și simțire) și Spiritualității (susținută de făclieri autohtoni). (RMR, Nr. 1/2017)

Pentru SUS ca GB/GP ard pe rug

Dar vai! adresații nu văd, n'aud. (RMR, Nr. 2/2003)

7. Medicul MG/MF apare într-o postură instituțională sub acoperirea unui „5P“: medicul păstor, medicul pândar, medicul pețitor, medicul predicator și medicul profet. (RMR, Nr. 1/2017)

IX. Propuneri – semnal întru înălțarea omului, cu răsfrângere asupra lumii românești

La acest capitol venim cu următoarele propuneri:

1. Arcada Devenirii Noastre (*ADN*) istorice, religioase, spirituale și artistice.

Celebrarea ADN-ului național se întinde pe perioada 30 noiembrie – 30 ianuarie și ea solicită o gândire și o exprimare reavănă. Arcada, un arc cesc, se sprijină la un capăt pe efigia Sf Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României, și pe Sf Ierarh Andrei Șaguna, cel Dăruit cauzei românești, Mitropolitul Transilvaniei, iar la celălalt capăt pe autoritatea celor Trei Sfinți Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur. În imediata deschidere a arcului se situează 1 Decembrie, sărbătoarea națională a României, ziua Marii Uniri. Pe 13 Decembrie îl prăznuim pe Sf. Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei, și apoi pe 22 decembrie pe Sf Ierarh Petru Movilă, Mitropolitul Kievului. Pe 25 decembrie avem marea sărbătorire religioasă strămoșească, Nașterea Domnului Iisus Hristos – Crăciunul, în care copilul devenind simbol este un prilej de bucurie pentru întreaga familie. Pe 1 ianuarie întâmpinăm Anul Nou, iar pe 15 ianuarie, odată cu nașterea Poetului Național, Mihai Eminescu, ne-am învrednicit a avea și a fi în Ziua Culturii Naționale.

2. Într-un acord larg religie – cultură, noi propunem *Salba de sărbători ale rădăcinii* în perioada 25 decembrie – 15 ianuarie, interval întins între Nașterea Fiului Omului și Nașterea Prometeului Simțirii Românești, acoladă ce permite o ancorare profundă în tradiția și spiritualitatea românească. (RMR, Nr. 1/2007).

3. Poarta iubirii românești – Poarta Sărutului – cu doi stâlpi – Dragobetele (24 februarie) și Mărțișorul (1 Martie).

4. *Emblema medicinei* (RMR, Nr. 2/2013, pag. 97-98).

Propunem lumii medicale o emblema definitorie a medicinei într-o viziune pentadică.

5. O posibilă emblema a României (RMR, Nr. 3/2017, pag. 181-184).

Construcția emblemei se realizează într-o alcătuire triadică: fântână cu ghizd, căciulă, lumânare. Am putea spune că emblema este o pictogramă creaționată de copilul etniei noastre, în care corpul casei

este un dreptunghi, acoperișul, un triunghi isoscel, iar din vârf prin coș, un mic dreptunghi vertical, iese fum. (Atenție! Dacă nu e ardere, nu există fum!).

6. Eliberarea unui *Certificat de maturitate* pentru tinerii ce împlinesc 18 ani (RMR, Nr. 4/2011, pag. 242).

7. *Sărbătorirea Zilei Ascendenței și Recunoștinței* (GB II, pag. 189).

Propunem ca sărbătorirea de la 9 septembrie, a sfinților și drept-dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana, să-și lărgească sfera de închinăciune.

Cuprinsul sărbătoririi îl regăsim în acronimul PATRAFIR (Părinți, Tutori, Rădăcini – loc de baștină, Filiație – arbore genealogic, Recunoștință – manifestarea ei în diferite ipostaze).

Această sărbătorire poate deveni un zar câștigător al iluminăției și renașterii naționale. Ziua aleasă, 9 septembrie, se află sub o zodie a înlesnirilor harului și, în același timp, bine plasată temporal.

X. Formulări – tâlcuiri expresive

1. *Limba română* produsă de tălăzuirea vieții sub clipocitul din susul izvorului, murmur al crângului bătut de vânturi sau zvon de taină al codrului des, agregare sonică emisă în eter de un trunchi spectral plasat pe vârful Kogaion – Omu din Munții Carpați. Ea este trimisă și primită pe lungimea de undă a sufletului autohton, aparținând unui creștin, cu îndeletnicirea de păstor, țăran sau oștean (apărându-și nevoile și neamul), dar și a unui făurar sau gânditor (nu de puține ori cu o frunte de poet și/sau de savant).

Limba vorbită, suflu vital, comoară sau fagure de miere, cum zice poetul, s-a ivit în spațiul regiilor Daciei: Burebista și Decebal, încrucișați post-mortem cu împăratul Traian și urmașul acestuia, împăratul Hadrian, ca într-o cruce a Sfântului Andrei. Limba se regăsește în *Doina* lui Cantemir și Eminescu, împletindu-și ecourile cu patosul lui Iorga, anvergura lui Brâncuși și sensibilitatea lui Enescu, dar și cu etosul (duhul blândeții) lui Mircea Vulcănescu și V. Voiculescu.

Limba română, ultimă suflare și oftat, apărută pe buzele lui Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Tudor Vladimirescu, Ecaterina Teodoroiu și a altor venerați martiri ai neamului care ne-au transmis: *Sângele nostru este sarea acestui pământ întru dăinuire*.

2. *Ce vei fi făcând, tu, mamă?*

Floarea noastră cea mai dalbă.

3. Multe glasuri, voci destule, puține cuvinte!

4. Parcurgând recent cartea prof. dr. Radu Șerban Palade „La oră de rouă“, mi-am dat seama că

timpul este o stare alotropică a apei: vapori în atmosferă, nori, ceață, potop, ploaie mocănească, zăpadă...

5. *Gorjul sus răsare*

Prin fii cu QI mare,

Ce au dus în lume

Gânduri să răsune!

6. Mișcarea, fuga, noi am regăsit-o sanogen în formularea: „A rupt-o la sănătoasa!“

7. Medicii generaliști/ medicii de familie au fost considerați a fi „Carpați ai sănătății“.

8. Cine a poftit la gogleze (fructe verzi, acrișoare și amărui) știe a gusta fructele date în pârgă, pe cele coapte, dar și poamele!

9. Răul, redat palindromic, îl găsim TIVIT (Tă-răgăneală, Invidie, Viclenie, Ipocrizie, Turnătorie) în țesătura din casa noastră.

Un arhipelag de observații medicale

Se cuvine să spunem încă de la început că am arat în lung și în lat câmpul medicinei generale românești cu un plug profesional având inima drept *cormană* (e interesant de arătat că în latină *cor* = inimă, suflet, minte, iar *mano* = a lăsa să curgă, a da din el). Menționăm că din panorama producției medicale proprii ne oprim la observațiile clinice.

Prin cele 20 observații propuse, încercăm să sporim haloul cunoașterii științifice a omului.

Enunțăm constatările, la care adăugăm scurte notații lămuritoare:

1. Hepatofibroza latentă (triadă clinică: factor de agresiune hepatică în antecedente, banda microvenectatică de graniță toraco-abdominală, mâna hepatică). (RMR, Nr. 3/2008);

2. Ulcerul gastroduodenal, factor de risc al BPOC (mugurele pulmonar se dezvoltă din intestinul primitiv; iar *Helicobacter pylori* se întâlnește în cele două afecțiuni). (Rev. Viața Medicală, 1980, 6);

3. Bronșita cronică ridantă a femeilor fumătoare. Primele riduri apar la nivelul buzei superioare;

4. Boala R a policelui (deget în resort + rizar-troză);

5. Semnul Sinar (artere sinuoase: artera temporală și brahială în segmentul inferior) în detectarea arteriosclerozei;

6. Indicele mână-rotulă (IMR) – distanța dintre mână și marginea superioară a rotulei, în ortostatism – marker al evoluției osteoporozei surprinsă prin CAJ („Controlul aniversărilor jalon“);

7. Semnul încercării pepenului (RMR, Nr. 2/2003, pag. 66), element precoce în depistarea ascitei prin plesnirea ușoară, sacadată a abdomenului, cu perceperea valului, la subiecți în ortostatism;

8. Sindromul D (disfagie, disfonie, diafragm relaxat) în spondiloza cervicală hiperostozantă C₃, C₄, C₅. (Rev. Viața Medicală, 1979, 7);

9. Scleredemul abdominal inferior, semn clinic precoce în depistarea insuficienței cardiace la persoanele iradiate terapeutic zonal;

10. Forma „S“ a hipertensiunii arteriale (hipertensiune de aspect malign cu evoluție neagresivă, produsă prin dereglarea presostatului) care apare la femei: scunde (*short*), solide (*solid-body*), cu evoluție silențioasă (*slow*) și blândă (*soft*);

11. Semnul omicron (ochi de aspect microftalmic, cu iris redus în diametru și lăcuit) ca marker al terenului predispozant în tulburarea anxios-cestopată. (Rev. Viața Medicală, 1982, 3);

12. Semianchiloza fibroasă a cotului stâng post RAA („Reumatism articular acut“), ca semn al terenului predispozant proinflamator, observat în trei afecțiuni cu patogenie inflamatorie;

13. Sindromul de spate drept, factor permeabilizator al inimii iritative la femei;

14. Rigiditatea cefei la pacienții cu Boală Parkinson. În formă akinetică se poate vorbi de un fals semn de meningism, în perioada incipientă la pacienții febrili;

15. Hipertonicitatea hemiabdomenului drept la subiecții dreptaci, ca fals semn de contractură abdominală. În aceste cazuri poate apărea un fals diagnostic de abdomen acut.

16. Sindromul dismetabopres (cunoscut sub denumirea de „sindrom metabolic“). Am semnalat pentru prima dată în literatura românească – *Revista Medicală Română*, Nr. 4/2005 – asocieri noi: steatoza hepatică, eucunoidismul, poliglobulia. Am descris în cadrul obezității „abdomenul în minge de rugby”, care induce o evoluție rapidă spre complicații cardiovasculare.

17. Cele șapte zone ascunse în „P“. În cadrul examenului clinic complet trebuie să avem în vedere cele șapte zone mai puțin accesibile: pielea capului, glanda pineală, glanda pituitară, glandele paratiroide, pericardul, peritoneul și perineul.

18. Am identificat o nouă fobie: ANITHOPODOFOBIA (teama de a merge desculț).

19. Episod de tuse post-extrasistolă în hipertiroidie.

20. Brevet de invenție la OSIM pentru tratamentul osteoporozei.

Observațiile clinice arătate sunt consecința unor trăsături distincte ale specialității de MG/MF prin formula „5P”: **platformă, piatră, punte, ponton, pavăză**, pentru care ne afirmăm recunoștința.

Aprecieri

Din lista lungă a celor care au luat pulsul activității mele – *fervidus et altus* („înflăcărat și înalt“), în plan profesional și publicistic, și au avut gânduri de consemnat în cărțile apărute, tipărituri instructive, ce se cer a fi citite, ne oprim mai întâi la numele personalităților trecute în bibliografie.

Scriitorul Vasile Băran (1): *Domniei Sale, domnului doctor Grigore Bușoi – Gorjanul, „Om de carte“.* *Urări de fericire prin împliniri sublime pe tărâmul scrisului.* (București, 31 mai 2002)

În cuprinsul cărții găsim pasajul: *În florilegiul scrierilor apărute cu prilejul „Anului internațional Brâncuși“, dr. Grigore Bușoi – Gorjanul publică în Revista Medicală Română (nr. 3-4/ 2001) eseul „În lumina sacră...“ care strălucește prin insolitele mănunchiuri de idei privind receptarea „Tripticului de la Târgu-Jiu“, meritând o atenție specială din partea brâncușologilor.*

Prof. dr. Constantin Bogdan (2): *Confratelui în ale medicinei, literaturii și filosofiei medicinei, distinsului medic Grigore Bușoi, admirația și prețuirea autorului.* (7 noiembrie 2015)

Filosof Angela Botez (3): *Domnului dr. Bușoi, cu deosebită stimă și prețuire.* (București, august 2007)

Iatroistoricul G. Brătescu (4): *Domnului dr. Gr. Bușoi, cu multă prețuire pentru opera sa de animator al publicisticii medicale.* (3 iunie 2003)

Poetul Nicolae Dragoș (5): *Domnului dr. Grigore Bușoi, de la care se pot învăța nu doar „canoanele sănătății“, ci și „canoanele respectului pentru cuvântul românesc și profunzimile lui“, așa cum se arată ele în eseurile complexe datorite timpului, un gând bun pentru Domnia Sa și Distinsa Sa soție!* (18.X.2013)

Colegul dr. Ion Donoiu (6). Renumit numismat, legatar al sentimentului prieteniei (Nichita Stănescu: „Prietenia înseamnă prezență“), ne transmite gândul său: *Domnului dr. Grigore Bușoi, cu aceleași sentimente de admirație și prețuire!* (20. XI.2006)

N.B. Cartea prezintă înregistrări de o mare valoare în ochiul istoriei naționale: prin poezii olografe semante de Nichita Stănescu, Gheorghe Tomozei, Nicolae Dabija, Adam Puslojic, însoțite de reprezentări grafice inedite.

Prof. dr. docent Dumitru Dumitrașcu (8): *Distinsului medic filosof și publicist dr. Gr. Bușoi – cu o caldă prețuire și cu amintirea unei întâlniri în timpul atât de îndepărtat.*

Medicul scriitor George M. Gheorghe (9): *Colegului dr. Grigore Bușoi, reputat medic scriitor și*

publicist, redactor șef al Revistei Medicale Române, stima și admirația autorului – gorjan după soție – față de un alt sufletist gorjan, dar, mai ales, pentru crezul reușitei în viață al acestuia. Jos pălăria! Cu sinceră prietenie hipocratică, Doamne ajută! (10 mai 2017)

Prof. dr. Ion Hurjui (10), slujitor la înalte cote ale medicinei și artei, ne oferă cartea sa sub înscrisul: *D-lui dr. Grigore Bușoi, omul care a învins inerția pentru afirmarea medicinei de familie și a medicinei în genere, alegere sfântă încă din tinerețe.*

Prof. dr. Reveica Ion Mihai (11): *D-lui dr. Grigore Bușoi „Stăpânul Sănătății Noastre“ (SSN), cu cele mai calde urări de sănătate, viață lungă, cu multe bucurii și realizări.* (19 dec 2014)

Scriitorul Corneliu Leu (13): *Doctorului Grigore Bușoi, cu dragostea mea mai veche și bucuria de a colabora mereu.* (1 iunie 2000)

Prof. dr. C. Gh. Marinescu (14) îmi trimite, prin dr. Bruno Lazare, cartea sa cu următoarea mențiune: *Omagii sincere, alese sentimente de stimă și prețuire pentru contribuția dumneavoastră remarcabilă pe tărâmul cercetării științifice și ridicarea prestigiului profesiei de medic generalist.* (Iași, 14 XI 1989). În acest an academicianul nonagenar, C. Gh. Marinescu a avut bunăvoința de a purta o discuție cu mine sub forma unui interviu.

Medicul-scriitor Mihail Mihailide (15): *Dăruitei fam. Bușoi – cu pătrundere filosofică, psihologică și artistică – cu mulțumiri din partea autorului acestei scrieri.* (12 mai 2016)

Prof. dr. Radu Șerban Palade (18): *Domnului dr. Grigore Bușoi, cu multă afecțiune și prețuire pentru omul și medicul de nobilă stirpe.* (13 decembrie 2017)

Prof. dr. Petru Pânzaru (19): *Medicului eminent și intelectualului creativ de excepție, ce și-a pus inteligența, cultura, profesionalismul în slujba Medicinei Românești și a zecilor de mii de pacienți care îi poartă o nemărginită RECUNOȘTINȚĂ.*

C. P. gr I, Dr. Hc Dr. Dan Riga, C. P. gr I, Dr. Hc Dr. Sorin Riga (20): *Distinsului domn Grigore Bușoi, Redactor-șef al Revistei Medicale Române, Cunoscând gândirea și creația antropologică a Domniei Voastre, Vă rugăm să primiți evocarea tatălui nostru – prof. dr. I. Th. Riga (1908-1977) – la 100 de ani de la naștere, prin republicarea unei părți din creația sa în anatomie și antropologie. Cartea a fost realizată în semn de omagiu și prețuire din partea celor doi fii ai săi.* (21 oct 2008, București)

N.B. Prof. dr. Ilie Th. Riga și-a transformat numele în renume devenind rege al anatomiei și an-

tropologiei pe linia cunoscutului dicton *Ontogenia repetă filogenia*, iar fiii săi, frații gemeni, medici, dr. Dan Riga, neurolog, și dr. Sorin Riga, psihiatru, s-au consacrat drept rigi ai neuroștiințelor.

Acad. Alexandru Surdu (21): *Cu cele mai frumoase gânduri.* Pe 24 februarie, de Dragobete, Domnul Academician, cu ocazia împlinirii vârstei de 80 de ani, a primit urările mele de noi împliniri.

Prof. dr. C. D. Zeletin (23): *Prietenului și colegului prețuit, medic scriitor și mag al tainelor vechi ale Olteniei, dr. Grigore Bușoi, pentru consonanța noastră.* (București, 27 mai 2015)

Contribuțiile mele la dezvoltarea medicinei în România sunt notate în toate tratatele ce au în vizor specialitatea de medicină generală/medicina familiei. Autorii acestora sunt: prof. dr. Adrian Restian, prof. dr. Dumitru Matei, prof. dr. Afilon Jompan, prof. dr. Eugeniu Ilicea și dr. Elvira Ilicea, prof. dr. Georgeta Sinițchi și alții.

Aportul nostru într-ale medicinei este valorizat în cărțile unor profesori din alte specialități – prof. dr. Marin Voiculescu (22), prof. dr. René Duda (7), prof. dr. I. Hurjui (10), prof. dr. Aurel Ivan (12) – și a altor profesori din domenii înrudite: prof. dr. Petru Pânzaru (19), și prof. Dumitru Moțet (16).

Addenda

- Pe cartea lui Debra Nail – „Oamenii lui Platon“ (2008) am primit, ca o istorie vie a personalelor lui Platon, următoarea dedicație – *Din partea unui grup mic, dar recunoscător că existați, CNSMF (Centrul Național de Studii pentru Medicina Familiei): Cristina, Marius, Eugenia, Elvira, Lucian, Monica, Steluța, Marina; 8 mai 2008.*
- Richard Constantinescu – „Durerea în lumina ortodoxiei“ (2010): *Aleasă prețuire familiei dr. Grigore Bușoi, În ziua Sf. Ierarh Necarrie Taumaturgul.*
- Pe cartea Ștefaniei Kory Calomfirescu – „Despre Profesor dr. Docent Dumitru Dumitrașcu și evoluția Școlii de Gastroenterologie Clujeană“ (2014), am primit din partea sărbătoritului dedicația: *Domnului dr. Gr. Bușoi, cu o caldă prețuire pentru forța de luptător în arena scrisului medical din țara noastră.*
- Nicolae Gorun – „Cântece (2014): Domnului dr. Grigore Bușoi, distins coleg în medicină și literatură, cu toată dragostea unui gorjan“.
- Octavian Popescu – „Copilul sănătos și bolnav“ (1998): *Domnului dr. Grigore Bușoi, cu aleasă considerație; Celui pe care îl consider „coautor“ și modelul „medicului de familie“, București, 13.03.1998.*

- Geo Săvulescu – „Lucian Blaga. Filosofia prin metafore“ (2012): *Domnului dr. Grigore Bușoi, această carte cu gânduri bune*. 31.03.2012. Geo: *Grigore și Cristina – Cristos a Înviat!*
- Academia Română – „Noema. Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii“, vol. VII (2008): *Cu drag, colegului meu, Grigore Bușoi, dr. Mihai Teodorescu*.
- Dr. Alexandru Trifan – „Personologie marginală și psihotraumatică“ (2006): *Domnului dr. Grigore Bușoi, profesionist și publicist cunoscut, personalitate umanistă de excepție. Din partea autorului, cu o specială considerație*. 11 aprilie 2007.
- Colegului dr. Nicolae Stănicel, medic pensionar, în cartea sa „Ipostaze ale cunoașterii“ (2009), editată numai pentru a fi dăruită cunoștințelor, în „Cuvânt înainte“ scrie: *Prezenta lucrare înglobează un material divers alcătuit din articole publicate în ultimii ani în Revista Medicală Română. Singură, dorința de comunicare m-a determinat să fac acest gest îndemnat și de colegul DR. GRIGORE BUȘOI, care m-a antrenat în această acțiune (...). Îi sunt recunoscător întrucât m-a ajutat indirect să-mi folosesc plăcut o parte din timp*.
- Academia Română, Centrul de Cercetări Antropologice Rainer, editează „Albumul document în memoria Profesorului RAINER“. Cercetător științific gr. I Matei Stârcea Crăciun, Directorul Centrului, și Cercetător științific gr. I Cristiana Glavce și cercetător științific gr. I dr. Ioan Oprescu ni-l oferă sub următoarea consemnare: *Domnului dr. Bușoi, cu colegială prietenie și deosebită admirație*. (25.07.2001)

Recunoașteri prin documente

1. În plan profesional, am încercat să creionez un destin superior disciplinei de medicină generală/medicina familiei prin obținerea statutului de specialitate.

La 9 februarie 1990, în numele colectivului de conducere al Societății Naționale de Medicină Generală din România, un număr de opt medici se prezintă pentru audiență colectivă la Ministerul Sănătății. Ministrul Sănătății, prof. dr. Dan Enăchescu, consimte să stea de vorbă cu un reprezentant al grupului și îl invită în acest sens în cabinet pe dr. Grigore Bușoi. Acesta prezintă un pachet de șapte do-

leanțe înscrise în declarația „Probleme actuale ale medicinei generale, cu repercusiuni directe asupra adecvării și calității asistenței medicale”. Prima cerință era *Emiterea ordinului de confirmare a medicinei generale ca specialitate*. Domnul Ministru consimte să dea curs cererii noastre și, prin Ordinul 539/30 mai 1990, medicina generală primește titlul de specialitate, iar prin Ordinul 697/ 21 iunie 1990 sunt stipulate condițiile formării în specialitate, adică prin secundariat.

Întrucât transpunerea în practică a acestor ordine întârzie, dr. Grigore Bușoi solicită noului Ministru al Sănătății, prof. dr. Bogdan Marinescu, rezolvarea problemelor. În acest sens, Domnul Ministru dispune ca subsemnatul să fie încadrat în Ministerul Sănătății cu jumătate de normă în funcțiile de referent de specialitate gr. V și inspector de specialitate gr. V la Direcția Resurse Umane, în perioada aprilie 1991 – februarie 1993, unde director era Doamna dr. Gabriela Hendrich. În acest fel întruparea medicinei generale ca specialitate, sub aspect legislativ și normativ, a avut loc.

2. La inițiativa mea, printr-un bruion transmis Domnului profesor dr. I. P. Stoicescu, s-a elaborat sub egida Societății Române de Pneumoftiziologie, a Academiei de Științe Medicale și a Institutului de Pneumoftiziologie „Marius Nasta“, un *Consens Național privind definiția, diagnosticul și tratamentul Bronhopneumopatiei Obstructive Cronice (BPOC)*. În colectivul de redactare al consensului, pe ultima poziție, apare Dr. Gr. Bușoi.

3. Ministerul Sănătății, Centrul de pregătire postuniversitară a medicilor și farmaciștilor, prin numărul de înregistrare 3265/12 noiembrie 1998, emite un *Certificat prin care se atestă că dr. Bușoi Grigore este instructor formator de medicina familiei*. Certificatul este semnat de Director conf. dr. Irinel Popescu și Responsabil de program dr. Alexandru Voicu.

4. The American Biographical Institute recunoaște că Grigore Bușoi a fost ales în *Research Board of Advisors*, în anul 2005, document semnat de Director H.C. Collins.

5. La solicitarea dr. Grigore Bușoi, redactorul șef al Revistei Medicale Române, Academia de Științe Medicale din România este de acord ca revista să apară și sub egida Academiei de Științe Medicale (adresa nr. 18/19.01.2017), sub semnătura Secretarului general, Acad. Prof. dr. Mircea Ifrim.

6. Asociația Medicală Română, în 21 aprilie 2017, acordă Revistei Medicale Române și Redactorului-șef dr. Grigore Bușoi, pentru 25 de ani de

activitate, *Diploma de excelență*. Președinte AMR, acad. Constantin Ionescu-Tîrgoviște.

Notații finale

1. Bună dimineața, România! Ai mânecele suflecate, ți-ai frecat palmele?

No, hai! Spor la lucru!

2. Fiind dimineață, înainte de a ne apăsa grija zilei, lansăm chemarea către semenii noștri de a veni măcar o dată în viață la **Cetatea Întregirii României**, pentru înălțarea sufletului și pentru a simți ce înseamnă o bătaie puternică, sincronă, a inimii.

*La Alba Iulia, iubite român, să te aducă dorul
Însetat de împlinire cu apă de adânc la rădăcină,*

Purtând cușmă să crească-n tine, Mihai luptătorul,

Fii eroul Zorilă, tăiat din stâncă, scăldat în lumină!

3. Faptul de a fi român trebuie să fie un act de conștiință și o datorie ontică pentru noi, cei din Grădina Maicii Domnului. Potrivit *Făgăduinței* date omului, regăsirea noastră individuală ca *fiu, gospodar, doinitor*, de *nucleu sau nod* și *țugui* în *Terra Mirabilis*, pe care o avem moștenire de la Zamolxis, regele-zeu, și de la Eminescu, demiurgul simțirii autohtone, se impune cu necesitate.

4. Gândindu-ne cu rigoare la îndemnul imnului național „Deșteaptă-te, române!“, putem oare să perorăm senin când *prostia, lenea, ignoranța, nepăsarea* și *uitarea* fac plinul nevolniciei și când semnalele prezentate se lăfăiesc în fața problemelor țării?

5. În viziunea lui Jules Michelet (1798-1874), România ca *Națiune jertfită*, la capăt de continent apărând interesele Europei, a dăinuit grație unui comportament bine exprimat, care a însemnat iubire, răbdare și mlădiere. În opinia noastră, România, în ciuda vicisitudinii istoriei, apăsătoare, ca o națiune viabilă, robustă și călită, având o rădăcină pivotantă – țărâtimea –, o coloană vertebrală – iubirea de moșie –, o credință intimă – Dumnezeu vede și dă fiecăruia după inima lui – și o înțelegere superioară a vieții, reflectată în proverbe. Dintre acestea, ne oprim numai la trei: „Apa trece, pietrele rămân“; „Să-ți faci iarna car și vara sanie!“ și „Cine s-a fript cu ciorbă suflă și în iaurt!“.

6. Iubitor al limbii române, propun spre luare aminte *Pentada semantică stelară a Țării*, susținută prin etimologia străveche a cuvintelor folosite și indusă de jocul consoanelor:

Obor; Odor; Ogor; Onor (onoare), Or(i) – Or(i): Ori lucrător, ori vânzător!, Ori luptător, ori dezer-tor! etc.

7. Anul 2018, anul Centenarului, este Duminica noastră, e veleatul decisiv pentru soarta României. Copca globalizării e pregătită. Avem o clasă politică năucă în care „Interesul îngust poartă fesul“ și unde „Lupii se îmbracă în piei de oi!“. Mai știm că „Peștele de la cap se strică!“, „Tineretea de ar ști și bătrânețea de ar putea!“, „Ferește-ne, Doamne, de prieteni...“ și „Ce își face omul cu mâna lui e bun făcut!“.

8. Acad. Ioan Aurel Pop ne vorbește „despre îndobitocirea generațiilor viitoare prin eliminarea culturii naționale și generale din educație“ și despre „forțe mai puternice decât ne putem închipui“, care promovează ignoranța și violența pentru crearea de „marionete ușor de manipulat“.

Așteptăm ca Academia Română, cea mai autorizată voce a națiunii, să intervină propunând măsuri bine cumpănite și în același timp eficiente.

9. Avem încă resurse care permit îndreptarea. Din fericire, din constelația marilor spirite ale națiunii, Astrul Eminescu veghează. Opera lui („Scri-sorile“, „Glossa“, precum și alte multe înscrisuri) continuă să lumineze.

În completare, ne rugăm Înălțimilor spre limpezirea minții și cristalizarea unor gânduri – acțiuni fortifiante.

10. Meditând asupra vechiului precept al scepticului Pyrrhon despre „Îndoiala sistematică“, luând plecăciune în fața adevărului, modestiei și celor utile, spunem: *Vezi pironul din lucrarea altuia și nu vezi bârna din opera ta.*

11. Dincolo de sintagma și rima anticipată, societatea este trainică atunci când va putea oferi fiecăruia cetățean un OS (oportunitate, satisfacție), simbol organic cu valoare intrinsecă, întru consum și când această angajare se face *engros*.

12. Paracelsus, ilustrul medic și alchimist, ne transmite cu tărie și multă căldură observația: „Fiecare medic poartă în el inima (...), căci mai valoroasă decât arta medicală este dragostea de oameni“.

13. Medicul adevărat calcă în cetate pe urmele lui Matusalem, adunându-și în temporalitatea faimei anii dobândiți prin prelungirea vieții pacienților săi, transmisă și în amintirea urmașilor acestora.

14. Idealul se hrănește ca în basm cu jărat. El aliniază scopul, speranța și lucrarea întru izbândă.

15. Redăm în încheiere îndemnul Domnului nostru Iisus Hristos: „**Îndrăzniți!, Iubiți-vă!, Împliniți-vă!**“.

BIBLIOGRAFIE

1. **Băran V.** Itinerar brâncușian. Valea Neagră, Sena, Atlanticul, Ed. Viitorul Românesc, București, 2001;
2. **Bogdan C.** Viața ca dar, Ed. Publishers, București, 2015;
3. **Botez Angela,** Filosofia mentalului. Izvoare, teorii, autori, Ed. Floarea Albastră, București, 2006;
4. **Brătescu G.** Ce a fost să fie. Notății autobiografice, Ed. Humanitas, București, 2003;
5. **Dragoș N.** Casa de cuvinte, Ed. Semne, București, 2013;
6. **Donoiu I.** Nichita Stănescu, Gheorghe Tomozei, un sentiment al istoriei, Societatea culturală Domnești, 2006;
7. **Duda R.C.** Sănătate publică și management, Ed. Moldotip, Iași, 1996;
8. **Dumitrașcu D.** Medicina între miracol și dezamăgire, Ediția a IV-a, Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca, 2009;
9. **Gheorghe G.M.** Mondo breviar – scriitori, medici și medici scriitori, Ed. Agir, București, 2017;
10. **Hurjui I.** Medicul familiei. *Terapie cognitivă*, Ediția a III-a, Ed. Alfa, Iași, 2009;
11. **Ion-Mihai Reveica,** Secvențe. Versuri, Ed. Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2014;
12. **Ivan A.** Medicina omului sănătos, Ed. Medicală, București, 1993;
13. **Leu Corneliu,** Re...Introducere în personalism, Ed. Realitatea, București, 2000;
14. **Marinescu C.G., Duda R.** (sub redacția) – Interdisciplinaritate și dialog în științele medicale și medico-sociale, Cabinetul metodologic al absolventului și Cabinetul pedagogic, Iași, 1988;
15. **Mihailide M.** Medicii Regilor României, Ed. Viața Medicală Românească, București, 2016;
16. **Moțet D.** Enciclopedia de Kinetoterapie, vol. I (2009), vol. II (2010), Ed. Semne, București;
17. **Noica C.** Șase maladii ale spiritului contemporan, Ed. Univers, București, 1978;
18. **Palade R.Ș.** La ora de rouă. Miscelaneul unui medic scriitor, Ed. Sfera, Bârlad, 2016;
19. **Pânzaru P.** Sociologia reducției la esențial, Ed. Proema, Baia-Mare, 2007;
20. **Riga D., Riga S.** (editori) – Ilie Th. Riga și Gheorghe Călin – Anatomie și antropologie (eseuri și sinteze), Ed. Cartea Universitară, București, 2008;
21. **Surdu A.I.** Filosofia Pendatică II, Teoria Subsistenței, Editura Academiei Române, București, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2012;
22. **Voiculescu M.** De veghe pe frontul vieții, Ed. Medicală, București, 1984;
23. **Zeletin C.D.** C.D. Zeletin 80. Omagiul Academiei Bârlădene Președintelui ei de Onoare, Ed. Sfera, Bârlad, 2015.